

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2020/2021

Jméno a příjmení studenta: Mgr. et Mgr. Daria Magdalena Šemberová
Identifikační číslo studenta: 53245932

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Germánské literatury
Identifikační čísla studia: 438661

Název práce: Hacks/Müller: Zur Selbstbestimmung der DDR-Dramatik in Bezug auf die literarische Tradition und sozialistische Gegenwart
Pracoviště práce: Ústav germánských studií (21-UGS)
Jazyk práce: němčina
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: prof. Manfred Weinberg
Oponent(i): prof. PhDr. Milan Tvrdlík, CSc.

Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D.

Datum obhajoby: 19.03.2021   **Místo obhajoby:** Praha
Hlasování komise: prospěl/a: 5   neprospěl/a: 0

Průběh obhajoby: 13:00 Předsedkyně komise doc. Mgr. Renata Cornejo, Ph.D. upozornila přítomné, že obhajoba je nahrávána, zahájila obhajobu, představila sebe, přítomné členy komise a oponenty.
13:02 Školitel Prof. Dr. Manfred Weinberg představil studentku a seznámil přítomné s dosavadním průběhem jejího doktorského studia.
13:05 Studentka představila teze své disertační práce, důvody výběru tématu, metodiku a nejdůležitější body svého výzkumu. Zdůraznila důležitost Univerzity v Chicago pro svůj výzkum a skutečnost, že se autoři Hacks a Müller dobrovolně rozhodli žít a psát v NDR.
13:21 Předsedkyně požádala oponenty o přednesení nejpodstatnějších bodů posudků, zejména kritických.
13:22 Oponent prof. PhDr. Milan Tvrdlík, CSc. seznámil přítomné stručně se svým hodnocením disertační práce, kterou rozhodně doporučuje k obhajobě. Práci ohodnotil jako velice zdařilou, zmínil její významný přínos k tématu a vysokou jazykovou úroveň. Položeny byly dvě otázky: 1) Proč jsou autoři Hacks a Müller reprezentativní pro autonomní literaturu NDR? 2) Jaké bylo kritérium jejich zvolení? Kromě toho by v souvislosti s dramatem Die Umsiedlerin uvítal rovněž zmínku o dramatu Moritz Tassow.
13:33 Oponent Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D. seznámil přítomné stručně se svým hodnocením disertační práce se závěrem, že práci doporučuje k obhajobě. Položeny byly následující otázky: 1) Proč jsou „Schlussfolgerungen“ a „Fazit“ dělené do dvou částí? 2) Který z významů pojmu „Selbstbestimmung“ je z hlediska textuální a diskurzivní analýzy pro studentčin výzkum rozhodující? 3) Jaký má studentka postoj ke koncepci disertace Ronalda Webera? 4) Jak může stanovení obsahové spřízněnosti Hacksova dramatu Der Frieden s naukou Rosy Luxemburgové přispět ke zhodnocení aktuality a produktivity Hacksovy komedie? Dále poznamenal, že v práci postrádá propojení do koherentnějšího celku, např. použití výzkumů Georga W. Bertrama, Georga Steinera a Raymonda Williamse v analýze jednotlivých dramát. Mimoto považuje za zbytečné referovat ve „Schlussfolgerungen“ o Aristotelově pojetí „mimesis“.

13:44 Studentka reagovala nejdříve na otázky oponenta Mgr. Štěpána Zbytovského, Ph.D.: Pojem „Wiedervereinigung“ označila v kontextu skutečného průběhu sjednocení Německa za problematický. Zdůraznila rozdíl mezi hospodářsko-politickými reformami a zrušením státu, jenž byl členem OSN. V souvislosti s pojmem „Selbstbestimmung“ uvedla, že pro její výzkum byl primární postoj obou dramatiků k východoněmeckému státu. Dle jejího názoru je možné rozlišovat mezi dvěma úrovněmi tohoto pojmu („Selbstbestimmung“ autorů a „Selbstbestimmung“ dramatických textů), což osvětlila blíže na příkladu luxemburgismu ve hře Der Frieden. Zdůraznila, že zatímco Ronald Weber ve své práci srovnával Hackse a Müllera antagonisticky a použil kulturně-sociologický přístup, ona sama se rozhodla ve své práci pro přístup kulturně-materialistický.

14:02 Studentka reagovala na otázky prof. PhDr. Milana Tvrdíka, CSc.: Objasnila, proč se rozhodla místo hry Moritz Tassow analyzovat hru Der Frieden. Uvedla dále, že autoři Hacks a Müller jsou pro dramatiky 60. a 70. let reprezentativní i z toho důvodu, že se rozhodli žít a psát v NDR, přestože oba měli rodiny v západním Německu a směli cestovat do zahraničí. Kromě toho zmínila, že Peter Hacks měl k ČSSR osobní a pracovní vztah, což dokládá i skutečnost, že jeho esej Versuch über das Theaterstück von morgen byla publikována nejdříve v r. 1960 v českém překladu a až o 12 let později v německém originále.

14:10 Reakce oponentů: Oponent prof. PhDr. Milan Tvrdík, CSc. vyjádřil souhlas s jejími odpověďmi. Oponent Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D. vyjádřil přesvědčení, že hodnocení průběhu sjednocení Německa je pro výzkum dramatiky NDR v 60. a 70. letech irelevantní. Zdůraznil, že by studentka měla zdůvodnit, proč nechtěla zvolit obdobný přístup jako Ronald Weber.

14:23 Reakce studentky: Vysvětlila, že kromě výzkumu Ronalda Webera se snažila navázat rovněž na práci Bernadette Grubner Analogiespiele. Klassik und Romantik in den Dramen von Peter Hacks.

14:27 Doc. Filip Charvát, M.A. podotkl, že studentka by měla pracovat přímo s primárními texty Gadamera, Kanta a Hegela a ne zprostředkovávat jejich myšlenky skrze sekundární literaturu.

14:30 Prof. Dr. Manfred Weinberg podotkl, že by si býval přál kritičtější přístup k sekundární literatuře. Dodal, že podle jeho názoru Hacks a Müller nepsali primárně pro východoněmecké publikum.

14:34 Studentka reagovala na oba komentáře a zdůraznila, že podle jejího názoru oba autoři psali primárně pro východoněmeckého čtenáře. Kdyby tomu bylo jinak, tak by nežili v NDR.

14:38 Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D. podotkl, že v odpovědích studentky, podobně jako i v dizertační práci, postrádá odůvodnění jejich rozhodnutí a pozic.

14:40 Studentka bere výtka na vědomí a bude se snažit v tomto směru na sobě dále pracovat.

14:42 Předsedkyně komise ukončila veřejnou rozpravu a komise zahájila neveřejnou část jednání, ve kterém jednotliví členové komise zhodnotili průběh obhajoby. Hlasování proběhlo na základě souhlasu všech přítomných distanční formou, a to písemným vyjádřením v chatu k návrhu klasifikace „prospěl/a“ (bestanden) nebo „neprospěl/a“ (nicht bestanden).

Komise se jednohlasně usnesla na klasifikaci obhajoby dizertační práce známkou „prospěl/a“.

15:00 Předsedkyně obnovila veřejné zasedání a seznámila studentku s výsledkem obhajoby – „prospěla“. Komise doporučuje studentce zpracovat do budoucí tiskové podoby textu nejpodstatnější výtky uvedené v obou posudcích – zejména týkající se zpřesnění pojmu „Selbstbestimmung“, odůvodnění vlastních pozic (volby autorů aj.) a argumentační koherence textu.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	doc. Mgr. Renata Cornejo, Ph.D.	.....
Členové komise:	prof. PhDr. Milan Tvrdík, CSc.	.....
	prof. Manfred Weinberg	.....
	doc. Filip Charvát, M.A.	.....
	Mgr. Štěpán Zbytovský, Ph.D.	.....